

MEDIUL EDUCAȚIONAL – FACTOR MODELATOR ÎN STIMULAREA DISPOZIȚIEI ȘI DEZVOLTAREA PERSONALITĂȚII COPILULUI

Neli ȚURCANU,
Conducătoare de cerc „Universul design-ului”, grad didactic superior,
metodistă superioară,
Centrul Republican pentru Copii și Tineret „Artico”, mun. Chișinău

Rezumat. Mediul educațional reprezintă spațiul de învățare. Pentru a stimula dezvoltarea și învățarea copiilor, este necesar să se creeze ocazii de explorare și descoperire, să li se vină în întâmpinarea necesităților individuale ale micilor exploratori, să li se asigure sănătatea și protecția fără a impune restricții. Atunci când mediul fizic al spațiilor de activitate din învățământul extrașcolar reflectă interesele copiilor, acest lucru le oferă mesaje clare despre faptul că sunt bineveniți și apreciați.

Pictura murală, mozaicul sau vitraliul sunt elemente care, corect corelate, adaugă un plus de valoare și frumusețe fiecărui spațiu.

Cuvinte-cheie: artă vizuală, extrașcolar, spațiu, învățare, pictură.

THE EDUCATIONAL ENVIRONMENT – A SHAPING FACTOR IN STIMULATING THE CHILD’S MOOD AND PERSONALITY DEVELOPMENT

Summary. The educational environment is the learning space. In order to stimulate children’s development and learning, it is necessary to create opportunities for exploration and discovery, to meet the individual needs of the little explorers, to ensure their health and protection without imposing restrictions. When the physical environment of the activity spaces in extracurricular education reflects the interests of children, this gives them clear messages that they are welcome and appreciated.

Mural painting, mosaic or stained glass are elements that, correctly correlated, add value and beauty to each space.

Keywords: visual art, extracurricular, space, learning, painting.

Lucrările de artă vizuală reflectă spiritul spațiului, fiind o exprimare unică și discretă sau declarativă a personalității micului artist. Beneficiarii din cadrul instituțiilor extrașcolare au oportunitatea de a se dezvolta multilateral, ce le permite să se autoafirme pe plan social și personal. Având necesitatea de-a crea zone de confort, pe lângă metodele interactive de predare aplicate de cadrul didactic, sunt binevenite tehnicile de obținere a echilibrului cromatic, în raport cu elemente de limbaj plastic în anturaj.

Codul Educației al Republicii Moldova prevede articole care demonstrează importanța învățământului extrașcolar și interacțiunea dintre starea spirituală și dezvoltarea personalității în raport cu mediul de învățare.

Conform TITLULUI III *ÎNVĂȚĂMÂNTUL GENERAL* din Capitolul VII *ÎNVĂȚĂMÂNTUL EXTRAȘCOLAR*, Articolul 36. *Misiunea învățământului extrașcolar, indică:*

- (1) Învățământul extrașcolar se realizează în afara programului și activității școlare prin activități complementare procesului educațional desfășurat în instituțiile de învățământ și are menirea să dezvolte potențialul cognitiv, afectiv și acțional al copiilor și tinerilor, să răspundă intereselor și opțiunilor acestora pentru timpul liber.
- (2) Învățământul extrașcolar asigură posibilități suplimentare de informare, documentare, comunicare, dezvoltare, incluziune socială și autorealizare.

În Capitolul VIII *STANDARDELE EDUCAȚIONALE DE STAT ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL GENERAL*, Articolul 39. *Standardele educaționale de stat este menționat:*

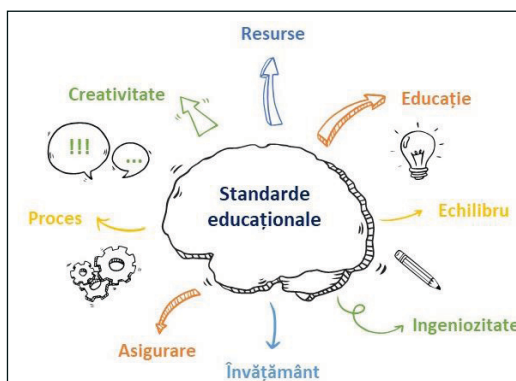
- (2) Standardele educaționale de stat în învățământul general vizează
- e) asigurarea condițiilor și a resurselor materiale necesare pentru un proces educațional eficient.

CADRUL DE REFERINȚĂ al EDUCAȚIEI ȘI ÎNVĂȚĂMÂNTULUI EXTRAȘCOLAR din REPUBLICA MOLDOVA argumentează importanța spațiului educațional în mediul de învățare.

În urma analizei SWOT a situației educației și a învățământului extrașcolar din Republica Moldova s-a constatat că o importanță semnificativă în dezvoltarea personalității a beneficiarilor din cadrul activităților extrașcolare prezintă amenajarea și modernizarea spațiilor educaționale extrașcolare.

Decorul atelierului de lucru contribuie la:

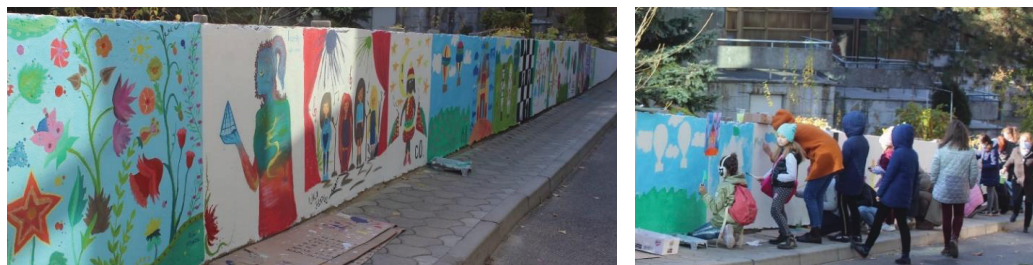
- stimularea emoțiilor pozitive, creativitatea și rațiunea elevului-pictor,
- contribuirea la intensificarea concentrației,
- promovarea comunicării,
- menținerea nivelului de energie al copiilor pe tot parcursul activităților.

Modul în care culorile și formele ne influențează la nivel mental, fizic și emoțional depinde de organizarea echilibrată a compoziției, iluminarea spațiului și metoda de interpretare a design-ului interior, de care ne putem bucura pe deplin.

Decorarea anturajului prin tehnica picturii murale este o metodă de exprimare și interpretare artistică. Pictura murală reprezintă o operă de artă, dar și un mijloc de transmitere a unor mesaje sociale. Artiștii se manifestă atât social, cât și cultural prin mijloace și tehnici variate. Ca exemplu putem urmări tendințele sociale ale picturii stradale prin pictură decorativă, hologramele etc. Deseori, această tehnică este utilizată în diverse proiecte comunitare la nivel instituțional, regional, național sau internațional.

Prin intermediul proiectelor educaționale, Centrul Republican pentru Copii și Tineret „ARTICO” oferă tinerei generații posibilitatea să se manifeste într-o manieră artistică, fiind valorificate și promovate creațiile acestora. Ca exemplu ne deservește pictura stradală din cadrul concursului „Zidul colorat”, organizat de CRCT „ARTICO” (Imaginea2).

Imaginea 2: Decorul zidului de sprijin al CRCT „Artico” din cadrul concursului „Zidul colorat”

Un decor inedit putem urmări în interiorul sălii din cadrul activităților „Pixel Media Center”. Aici s-a reușit să se creeze un spațiu cu iluzie optică în perspectivă aeriană. De asemenea, s-a utilizat o gamă caldă în tonuri deschise pentru a crea o atmosferă prielnică tinerilor jurnaliști (Imaginea 3).

Imaginea 3: Pictură murală din incinta CRCT „Artico”, sala „Pixel Media Center”

Din domeniul sport, printr-o abordare creativă sunt prezentate picturile din sala „Escaladă”. Aceste imagini prezintă un mesaj informațional cu specificări de profilul cercurilor pe care le oferă Centrul Republican pentru Copii și Tineret „Artico”. Compozițiile dinamice completează atmosfera spiritului competitiv și a modului sănătos de viață (Imaginea 4).

Imaginea 4: Pictură murală din incinta CRCT „Artico”, sala „Escalada”

Un ghid mural în lumea muzicii corale este realizat în holul blocului C al CRCT „Artico”, care redă cu o profunzime deosebită emoțiile unui copil în timpul prezentării scenice (Imaginea 5).

Imaginea 5: Pictură murală din incinta CRCT „Artico”, holul blocului C

Centrul Republican pentru Copii și Tineret ”Artico”, fiind o instituție publică educațional-metodică de învățământ extrașcolar la nivel național, contribuie la dez-

voltarea și implementarea politicii statului în domeniul educației copiilor și tinerilor. Sala „Folk” este un centru de întruniri metodice și de promovare a valorilor general-umane și naționale, cuprinzând toate domeniile din învățământul extrașcolar.

Pictura paretală a sălii „Folk” face parte din cadrul proiectului educațional „Dor de neam”, având drept scop soluționarea spațiului prin corelarea dintre valoarea estetică și culturală.

În calitate de coordonator de proiect și mentor de stagiu de practică al studenților AMTAP/FADD, am urmărit cu entuziasm procesul de lucru în colaborare cu studenții. Am studiat metoda de transpunere pe pereți a graficii vectoriale și pictare a schiței (Imaginea 6).

Acest decor îndeamnă de a păstra patrimoniul național material și spiritual al Republicii Moldova.

Imaginea 6: Pictură murală din incinta CRCT „Artico”, sala „Folk”, secvențe din activități variate

În „Laboratorul creativ” se manifestă într-un mod provocător beneficiarele centrului din cadrul cercului „Universul Design-ului”. În calitate de conducătoare de

cerc, mi-am propus sarcina de a crea un anturaj prietenos și cu un spirit de libertate autentică. Analizând comportamentul copiilor, am realizat importanța comunicării nonverbale în echipă. În procesul decorului, am văzut un miracol – zâmbetele tinerilor pictori! Deseori, la început de activitate, copiii se arătau extenuați de rutina cotidiană, însă cu cât mai mult se implicau în actul creației, cu atât mai evidentă era buna dispoziție.

Pictura murală poate fi o modalitate minunată de personalizare a spațiului cu o notă artistică, iar culorile sunt un prim aspect important de care este necesar să ținem cont. Acestea trebuie alese, astfel încât să se potrivească cu tema și stilul alese, iar o idee bună ar fi să optezi pentru culori puternice și vibrante sau pentru nuanțe mai subtile și neutre (Imaginea 7).

Îndeosebi tonurile cromatice are o influență semnificativă la nivel psihologic, ceea ce poate să dezvăluie personalitatea, fie a unei opere de artă, fie a unei persoane. Iar, magia se relevă în clipa în care descoperim culorile, care se află în însuși miezul ADN-ului nostru! Instinctiv am știut întotdeauna că lucrul cu culorile este un **proces magic**.

Nu trebuie decât să-i privești pe copiii care se joacă folosind diverse culori ca să-ți dai seama câtă fericire poate să aducă universul cromatic. Adesea, pe măsură ce ne maturizăm, ne lăsăm în urmă eul autentic astfel, putem să pierdem legătura cu culorile care ne conectează la noi înșine și care ne fac fericiți. Culorile ne pot da o lecție profundă, dezvăluindu-ne cine suntem în realitate.

Imaginea 7: În proces de lucru pe o notă de inspirație a tinerelor artiste din cadrul cercului „Universul Design-ului”

Teoria culorilor de Kandinski, publicată în 1911, urmărea să explice modul în care pictorul își alege o anumită paletă: fie în funcție de efectul vizual, fie în funcție

de efectul psihologic – felul în care pictorul relaționează emoțional cu culorile. „În pictură fiecare culoare creează o vibrație spirituală și fiecare vibrație îmbogățește sufletul”.

Itten, pictor impresionist elvețian, considera că toate culorile au o energie care ne afectează fie pozitiv, fie negativ, iar interesul lui se îndrepta către legăturile dintre culori și emoții și dintre culori și forme. El apela la capacități precum cald sau rece ca să descrie felul în care culorile reacționează unele față de celelalte și modul în care e probabil ca ele să-i afecteze pe oameni atât la nivel fizic, cât și la nivel psihologic. Itten, în proces de lucru cu studenții, a observat că ei preferau anumite tonuri de culori și era convins că exista o corelație între personalitatea unui student și exprimarea sinelui său, de găsit în lucrările lui și în paleta de culori pe care o prefera.

Implicarea beneficiarilor în decorul atelierului de lucru le permite să-și dezvolte aptitudinile tehnice precum studiul desenului, al culorii și al compoziției, tehnici de transpunere, totodată își dezvoltă simțul critic, spirit de echipă, lărgirea orizontului conceptual, oferindu-i copilului de a experimenta tehnici din zona artelor media. Totodată, poate deservi un punct de reper pentru diverse tematici (Imaginea 8).

Imaginea 8: Diverse activități interactive organizate în atelier

Studiul artei murale le oferă o bază teoretică și practică necesară în procesul realizării unei opere de artă murală integrată în spațiul atelierului de lucru.

Imaginea 9: Prezentarea spațiului decorat al atelierului „Laboratorul creativ”

De asemenea, o metodă creativă de lucru cu copiii este utilizarea materialului didactic „roata cu surprize”. Acest decor poate fi utilizat printr-un joc interactiv la recapitularea temelor propuse din programul de învățământ. Procesul jocului este o sursă de plăcere, bucurii, un factor important de dezvoltare armonioasă a copilului (Imaginea 10). De aceea, în calitate de cadru didactic, țin cont de următoarele criterii:

- susțin și încurajez creativitatea copiilor;
- organizez un spațiu confortabil cu materiale didactice atractive;

Imaginea 10: Material didactic „roata cu surprize”

- selectez jocurile corespunzător temei și categoriei de vârstă a beneficiarilor;
- respect etapele consecutive în proces de joacă interactivă;
- susțin și îl încurajez pentru a evita stresul în proces de evaluare.

Activitățile extrașcolare sunt benevole și poartă un caracter de formare, însă doar prin empatie și lucru în echipă transformă timpul liber într-o aventură de neuitat (Imaginea 11).

*Imaginea 11: Secvență din activitatea de creativitate din cadrul cercului
„Universul Design-ului”
Folosiți arta ca să vă echilibrați viața emoțională!*

Referințe bibliografice:

1. Codul Educației al Republicii Moldova. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=110112&lang=ro
2. Cadrul de Referință al Educației și Învățământului Extrașcolar, Chișinău, 2020. Disponibil: https://mecc.gov.md/sites/default/files/cadrul_de_referinta_al_educatiei_si_invatamantului_extrascolar.pdf
3. Cuznețov, L. Jocul copilului și cultura educației familiale. Chișinău, 2007.
4. Haller, K. Psihologia culorilor, London, 2019.